

Załącznik X. PROPOZYCJE NARZĘDZI WSPARCIA W RAMACH
POLITYKI SPÓJNOŚCI

EWALUACJA REALIZACJI KONCEPCJI SMART CITY W PAŃSTWACH GRUPY WYSZEHRADZKIEJ

Zamawiający:

MINISTERSTWO FUNDUSZY I POLITYKI REGIONALNEJ

Wykonawcy:

Wolański Sp. z o.o.

EGO – Evaluation for Government Organizations S.C.

SPIS TREŚCI

Sieć Urban Labów	3
Budowa koncepcji Smart City w miastach – pilotaż	6
Punkt kontaktowy Smart City	9
Wypracowanie uniwersalnych rozwiązań Smart City	12
Fundusz inwestycyjny w startupy Smart City	14
STEP (Sprawdzimy Twój Eksperymentalny Pomysł) dla Smart City	15
Dodatkowe punkty w ocenie w konkursach NCBR/PARP za przewidywaną aplikację „smart solution” w miastach.....	17
Gov-tech (gov-lab)	19
Akademia Smart City	22
Fundusz mikrograntów	24

SIEĆ URBAN LABÓW

Kluczowe wyzwania, na które odpowiada rekomendacja:

- Jak włączyć aktywnie interesariuszy w proces tworzenia, testowania i wdrażania projektów technologicznych zgodnie z ideą Smart City 3.0?
- Jak wesprzeć samorządy w profesjonalnym przygotowaniu i wdrażaniu projektów technologicznych?
- Jak rozwijać w samorządach kompetencje z zakresu projektowania usług/produktów cyfrowych dla mieszkańców?

Propozycja źródła finansowania:

- Fundusze Europejskie 2021+
- Współfinansowanie projektów ze środków samorządów oraz środków partnerów zewnętrznych (np.: przedsiębiorstw-PPP)

Mechanizm działania:

- Organizacja kooperującej sieci Urban Labów w formule aktywnych podmiotów w lub poza strukturą organizacyjną średnich lub dużych miast
- Warto uwzględnić specjalny mechanizm/ścieżkę tworzenia Urban Labów dopasowaną do małych i średnich miast. Szczególnie ze względu na deficyt odpowiednich zasobów w tych miastach. Można rozważyć formułę partnerstw miast
- Zespół Urban Lab powinien składać się zarówno z przedstawicieli urzędu, jak i ekspertów zewnętrznych
- Zasoby labów:
 - zespół stałych pracowników:
 - lider (umocowany w strukturach miasta)
 - projektant UX, projektant usług
 - badacz jakościowy, etnograf
 - analityk (Big Data)
 - animator, specjalista ds. networkingu

- warto zadbać, żeby urzędnicy i eksperci współpracujący z labem nie odchodzili na rynek
 - zespół ekspertów zewnętrznych angażowanych ad hoc do projektów: eksperci sektorowi, technologiczni
 - przestrzeń pracy: wirtualna i fizyczna
 - środki finansowe na dofinansowanie przygotowania projektów miejskich (75% Lab, 25% miasto).
 - Dodatkowe środki na finansowane wdrażania projektów mogą pochodzić z budżetu mikro-grantów (rekomendacja 10) lub innego dedykowanego programu
 - Część środków na wdrażanie projektów może być zapewniona przez miasta
- Zakres usług labów świadczonych na rzecz miast:
 - Lab pełni rolę usługową dla wewnętrznych komórek miasta
 - badania potrzeb mieszkańców i interesariuszy w oparciu o badania jakościowe, ilościowe i analizy Big Data
 - identyfikacja innowacyjnych rozwiązań odpowiadających na potrzeby miast poprzez współpracę z jednostkami naukowymi, przedsiębiorstwami, start-upami, kolektywami specjalistów / entuzjastów (hackathony). Rozwiązania mogą, ale nie muszą być technologiczne, mogą być to też proste rozwiązania usprawniające działanie miasta.
 - projektowanie i usprawnianie usług i doświadczeń mieszkańców (proces inkluzywny włączający interesariuszy: mieszkańców)
 - prowadzenie testów i eksperymentów dla istniejących i planowanych rozwiązań
 - budowa kultury innowacyjnej w urzędzie (wewnętrzne staże, podnoszenie kompetencji projektowych, mentoring, aktywny udział w projektach urzędników z innych komórek organizacyjnych miasta, działania edukacyjne, diagnoza potencjału samorządów)
 - mierzenie i pokazywanie efektów, co pozwoli budować zaufanie i akceptację społeczną

Przykład/inspiracja:

- Urban Lab w Gdyni, Urban Lab Rzeszów
- Copenhagen solution Lab
- The Lab@DC

Spodziewane efekty:

- Usprawnienie procesu planowania i wdrażania projektów Smart City odpowiadających na faktyczne potrzeby użytkowników i władz miasta, dzięki:
 - praktykom włączania mieszkańców na etapie definiowania, testowania i wdrażania projektów technologicznych
 - podniesieniu kompetencji i doświadczenia kadr urzędów do samodzielnego przygotowania projektów cyfrowych
 - zwiększeniu poziomu empatii urzędników na potrzeby, oczekiwania mieszkańców
 - zwiększeniu otwartości urzędników na zmianę, innowacyjne rozwiązania
 - wsparciu procesów decyzyjnych danymi o potrzebach, oczekiwaniach i zachowaniach mieszkańców i interesariuszy w mieście

BUDOWA KONCEPCJI SMART CITY W MIASTACH – PILOTAŻ

Kluczowe wyzwania, na które odpowiada rekomendacja:

- Jak włączyć aktywnie wielu interesariuszy w proces planowania i projektowania rozwiązań zgodnie ze Smart City 3.0 (Human Smart City)?
- Jakie są potrzeby mieszkańców i interesariuszy oraz jakie powinny być kluczowe kierunki działań w ramach rozwoju Smart City?
- Jak budować ekosystemy technologii Smart City w miastach?
- Jak przygotowywać strategię, która będzie operacyjnym dokumentem ukierunkującym wdrożenie Smart City?
- W jaki sposób zapewnić lepszą koordynację pionową działań w zakresie cyfryzacji przez różne komórki i służby miejskie?
- Jak zagwarantować jednolite podejście do koncepcji Smart City w różnych miastach (i podległych im jednostkach) na terenie całego kraju oraz jednolity system wskaźników monitorowania tej koncepcji? Jak powinna wyglądać priorytetyzacja wskaźników?
- Jak powiązać budowanie koncepcji Smart City w kontekście kluczowych wyzwań dla przyszłości miast tj. zmiany klimatyczne, spójność społeczna?

Propozycja źródeł finansowania:

- Fundusze Europejskie 2021+

Mechanizm działania:

- Ogłoszenie pilotażu wśród samorządów – przygotowanie dokumentów strategicznych „Koncepcje Smart City w miastach”
- Wybór interdyscyplinarnego zespołu doradców (Wykonawcy) do świadczenia kompleksowej usługi wsparcia przygotowania koncepcji Smart City w miastach, w tym wypracowania jednorodnej definicji

Smart City¹, opracowania ram i wytycznych opracowania dokumentów strategicznych

- Etap I – przygotowanie przez Wykonawcę Metodyki prac planowanych do wykonania – propozycja pakietów wsparcia ogólnego i dedykowanego, w tym wypracowanie uniwersalnych narzędzi do samodzielnego wykorzystania przez miasta, które nie uczestniczą w pilotażu
- Etap II – diagnoza i inwentaryzacja sytuacji u poszczególnych odbiorców, w tym zbadanie dojrzałości cyfrowej, wyznaczenie kierunków zmian oraz przygotowanie i uzgodnienie ogólnego oraz dedykowanego pakietu wsparcia
- Etap III – doradztwo na rzecz poszczególnych odbiorców w ramach dedykowanych pakietów wsparcia oraz dla wszystkich uczestników Pilotażu w ramach ogólnego pakietu wsparcia
- Przykładowy zakres usług świadczonych na rzecz miast w ramach pakietu wsparcia ogólnego (do rozwinięcia przez Wykonawcę):
 - webinaria/seminaria tematyczne np. jak zaangażować mieszkańców w przygotowanie koncepcji Smart City?, jak budować ekosystem Smart City w miastach?, jak tworzyć interdyscyplinarne zespoły odpowiedzialne za projekty Smart City i zarządzać wiedzą w tym obszarze w miastach?
 - strona internetowa pilotażu,
 - ogólny opis przedmiotu zamówienia na koncepcję Smart City,
 - wypracowanie wzorcowej architektury podstawowych systemów Smart City w mieście wraz ze specyfikacją interfejsów.
- Przykładowy zakres usług świadczonych na rzecz miast w ramach pakietu wsparcia dedykowanego (do rozwinięcia przez Wykonawcę):
 - przeprowadzenie warsztatów z interesariuszami (w tym mieszkańcami) doprecyzowującymi zakres koncepcji,

¹ Jednorodna definicja ma pozwolić na podobne rozumienie projektów Smart City w samorządach

- przygotowanie SIWZ na koncepcję Smart City oraz pomoc w przeprowadzeniu postępowania przetargowego,
 - pomoc ad hoc w czasie przygotowania koncepcji oraz w jej odbiorze.
- Dodatkowe środki na monitorowanie wdrażania koncepcji Smart City
 - Warto rozważyć powołanie w miastach koordynatorów Smart City odpowiedzialnych za wdrożenie koncepcji Smart City w miastach

Przykład/inspiracja:

- Projekt Wsparcia przygotowania Planów Zrównoważonej Mobilności Miejskiej (2020-2021)
- Pilotażowy projekt Human Smart City kierowany do 24 miast różnej wielkości (2020-2023)

Spodziewane efekty:

- Opracowanie przez samorzady koncepcji Smart City w ustandaryzowanej formie dla wszystkich samorządów:
 - spełniającej określone wymagania,
 - włączającej mieszkańców i interesariuszy już na etapie rozpoznawania potrzeb i kreowania kierunków działań,
 - zakładającej budowę ekosystemów Smart City,
 - zawierającej działania priorytetowe i pozostałe.
- Podniesienie kompetencji i doświadczenia kadr urzędów w zakresie przygotowania projektów cyfrowych, zwiększenie otwartości urzędników na zmianę, innowacyjne rozwiązania
- Wsparcie procesów decyzyjnych danymi o potrzebach, oczekiwaniach i zachowaniach mieszkańców miasta

PUNKT KONTAKTOWY SMART CITY

Kluczowe wyzwania, na które odpowiada rekomendacja:

- o Jak wesprzeć samorządy w profesjonalnym prowadzeniu i ocenie projektów technologicznych?
- o Jak umożliwić samorządom dostęp do niezależnych ekspertów technologicznych?
- o Jak pomóc samorządom znaleźć właściwe źródło finansowania dla projektu, adekwatne do zakresu projektu i spodziewanego poziomu ryzyka?
- o Jak inspirować się dobrymi praktykami z innych miast i krajów, uwzględniając przy tym potencjał i specyfikę miasta?
- o Jak zbudować ogólnodostępną bazę wiedzy na temat Smart City, zarządzaną przez wyznaczoną instytucję w sposób zapewniający konsolidację informacji o projektach i ciągłość funkcjonowania?

Propozycja źródeł finansowania:

- o Fundusze Europejskie 2021+

Mechanizm działania:

- o Stworzenie punktu kontaktowego dla inicjatyw Smart City działającego w skali kraju, alternatywnie takie punkty mogłyby funkcjonować w ramach urban labów na poziomie lokalnym
- o Zakres wsparcia punktu kontaktowego:
 - strona internetowa punktu kontaktowego, zawierająca podstawowe informacje o dokumentach strategicznych i dostępnych źródłach finansowania
 - baza dobrych praktyk w obszarze Smart City, wraz z informacjami o podstawowych warunkach przenaszalności danego rozwiązania do innego miasta
 - organizacja dni informacyjnych o zakresie wsparcia punktu
 - organizacja indywidualnych konsultacji i ogólnodostępnych warsztatów w tematyce Smart City

- możliwość skorzystania z doradztwa ekspertów technologicznych zgodnie z formułą „Innovation Coach”:
 - oszacowanie potrzeb i potencjału miasta do wdrażania innowacyjnych rozwiązań
 - dobór eksperta branżowego (naukowca lub praktyka w obszarze Smart City, posiadającego wiedzę o aktualnych trendach i nowościach w branży oraz problemach miast)
 - rolę specjalistów mogliby także pełnić doświadczeni w realizacji projektów Smart City samorządowcy, dzielący się swoimi praktycznymi doświadczeniami z innymi urzędnikami
 - pakiet godzin indywidualnego wsparcia doradczego ze strony ekspertów branżowych i technologicznych
 - wspólne wypracowanie kierunków i ścieżek wdrożenia rozwiązania w mieście oraz analiza możliwości pozyskania środków na ten cel (prywatnych, publicznych, środków UE)
 - Warto rozważyć, żeby punkt miał charakter wirtualnego portalu, śledzącego trendy i zmiany, systematycznie uzupełnianego wiedzą, z dodatkową funkcją organizacji tematycznych wydarzeń edukacyjnych i działań doradczych skierowanych do samorządowców
- Organizacja pracy:
 - włączenie punktu kontaktowego w struktury innej, istniejącej instytucji (np. Centrum Projektów Polska Cyfrowa)

Przykład / inspiracja:

- program Innovation Coach, <https://www.innovationcoach.pl/>
- Czechy, portal promujący jednolitą koncepcję Smart City, baza projektów i informacji o źródłach finansowania, <https://mmr.cz/cs/microsites/sc/smart-cities>
- Słowacja, baza projektów i informacji o źródłach finansowania, <https://www.smartcity.gov.sk/>
- Portal MRPiT „Platforma Przemysłu Przyszłości” jako inspiracja nt. możliwej struktury i zawartości portalu.

Spodziewane efekty:

- Realizacja rozwiązań w obszarze Smart City dopasowanych do potrzeb miast, bez wysokich nakładów na poszukiwanie rozwiązań
- Podniesienie kompetencji i doświadczenia kadr urzędów do samodzielnego przygotowania projektów w obszarze Smart City
- Wsparcie procesów decyzyjnych danymi o potrzebach, oczekiwaniach i zachowaniach mieszkańców miasta

WYPRACOWANIE UNIWERSALNYCH ROZWIĄZAŃ SMART CITY

Kluczowe wyzwania, na które odpowiada rekomendacja:

- o Jak realizować projekty Smart City w formule elastycznej, w mniejszych miastach?
- o Jak kreować kompetencje polskich dostawców rozwiązań Smart City i łączyć je z zamówieniami publicznymi?

Propozycja źródeł finansowania:

- o FENG 2021+ / FENIKS

Mechanizm działania:

- o Organizacja konkursu na wypracowanie przez przedsiębiorców rozwiązań Smart City, do skalowania z dofinansowaniem miast - np. asystent podróży transportem zbiorowym
- o Warto zadbać, żeby rozwiązania były na tyle elastyczne, żeby każde miasto mogło dopasować je do swoich indywidualnych potrzeb
- o Warto zwrócić uwagę na poziomy skalowalności rozwiązań technologicznych odpowiadające różnym wielkościom miast. Optymalnie, jeśli proponowane rozwiązanie pozwala na różne warianty wdrożenia i uwzględnia możliwość ich dopasowania do indywidualnych potrzeb (customizacja)
- o Wybór tematu lub tematów wdrożeń uniwersalny dla wielu miast np. w obszarze transportu publicznego. Do przykładowych inicjatyw można zaliczyć takie projekty jak: kompleksowy asystent MaaS – transport publiczny, rower miejski, car-sharing, wraz z optymalizacją taryf, mitygacją zakłóceń, orientacją AR na węzłach przesiadkowych
- o Nabór potencjalnych wykonawców wdrożeń przez NCBR
- o Wytworzenie PoC (Proof of Concept) i wybór najlepszych rozwiązań
- o Wdrożenia testowe kilku rozwiązań w kilku miastach i wybór najlepszych
- o Masowe wdrożenie z dofinansowaniem odpowiedniego źródła (np. FENIKS, budżety miast²)

² W przypadku mniejszych miast budżet mógłby być proporcjonalnie mniejszy

- Projektując rozwiązania warto oprzeć się na doświadczeniach Programu e-Pionier wdrażanego przez NCBR

Organizacja pracy:

- NCBR / CUPT

Przykład/Inspiracja:

- projekt zakupu autobusów elektrycznych NCBR (niezrealizowany, gdyż autobus elektryczny nie był innowacją)
- ERA-NET Cofund Urban Transformation Capacities (albo ogólnie JPI Urban Europe, <https://jpi-urbaneurope.eu/calls/enutc/>)

Spodziewane efekty:

- Wykreowanie krajowych, dojrzałych i |eksportowalnych” rozwiązań Smart City
- Wdrożenie przetestowanych, seryjnych rozwiązań Smart City dla mniejszych miast

FUNDUSZ INWESTYCYJNY W STARTUPY SMART CITY

Kluczowe wyzwania, na które odpowiada rekomendacja:

- W jaki sposób tworzyć innowacyjne rozwiązania Smart City w Polsce, a nie kupować rozwiązania globalne?

Propozycja źródeł finansowania:

- FENG 2021+

Mechanizm działania:

- Fundusz inwestycyjny na wzór Krajowego Funduszu Kapitałowego – obejmuje udziały lub nabywa certyfikaty inwestycyjne prywatnych funduszy VC, które w sposób rynkowy zarządzają naborem inwestycji i zapewniają rynkowe podejście do wyboru inwestycji
- Inwestycje dotyczą startupów realizujących rozwiązania Smart City
- Zakres wsparcia komplementarny do zakresu inwestycji – priorytet dla startupów, których produkty realizują określone polityki publiczne, np. klimatyczne czy społeczne. Promowane są startupy działające lokalnie, szczególnie w małych i średnich miastach.
- W przypadku sukcesu partner prywatny może wykupić udział partnera publicznego z uwzględnieniem zwiększenia wartości spółki

Organizacja pracy:

- BGK

Przykład/Inspiracja:

- Krajowy Fundusz Kapitałowy
- Bridge Alfa NCBR

Spodziewane efekty:

- Wykreowanie krajowych, dojrzałych i „eksportowalnych” rozwiązań Smart City
- Zachowanie udziału kapitałowego w tworzonych championach
- Zwrot z inwestycji dla inwestora publicznego (w przeciwieństwie do dotacji)

STEP (SPRAWDZIMY TWÓJ EKSPERYMENTALNY POMYSŁ) DLA SMART CITY

Kluczowe wyzwania, na które odpowiada rekomendacja:

- Wsparcie samorządów w analizie potencjału posiadanych pomysłów na transformację w kierunku Smart City
- Wsparcie samorządów w wyborze źródła finansowania najbardziej odpowiedniego dla danego typu projektu
- Wymiana dobrych praktyk i wiedzy z obszaru Smart City, edukacja samorządów (decydentów) mniej zaznajomionych z ideą Smart City

Propozycja źródeł finansowania:

- Fundusze Europejskie 2021+

Mechanizm działania:

- Wsparcie samorządów (szerokiego katalogu podmiotów prowadzących działalność proinnowacyjną w miejskich ekosystemach) zainteresowanych wdrażaniem projektów z obszaru Smart City poprzez profesjonalną (ekspercką) analizę pomysłów na projekty / kierunki transformacji
- Wsparcie szerokiego katalogu podmiotów prowadzących działalność proinnowacyjną w miejskich ekosystemach w ubieganiu się o środki dostępne na realizację posiadanych pomysłów oraz poprawienie jakości składanych wniosków
- Instrument o otwartym i bezpłatnym charakterze, opcjonalnie można uwzględnić działania STEP w zakresie obowiązków Urban Lab
- Zakres wsparcia w ramach działania:
 - W ramach powyższego instrumentu zainteresowane samorzady będą miały możliwość zweryfikowania potencjału posiadanych pomysłów na projekty z obszaru Smart City – przede wszystkim pod kątem ich innowacyjności, adekwatności oraz potencjału na otrzymanie dofinansowania.
 - Po zgłoszeniu pomysłu na projekt i jego wstępnej weryfikacji zostanie przydzielony ekspert sektorowy, który szczegółowo i przy współudziale wnioskodawcy (określony pakiet godzin na wspólne spotkania) przeanalizuje jego potencjał oraz dokona analizy pomysłu

pod kątem mocnych i słabych stron w kontekście kryteriów w dostępnych programach/źródłach dofinansowania.

- Samorząd otrzyma ocenę pomysłu oraz rekomendację źródła w celu ubiegania się o dofinansowanie.
- Możliwa realizacja wsparcia w dwóch (lub więcej) ścieżkach uzależnionych od poziomu zaawansowania pomysłu oraz zainteresowanego Wnioskodawcy:
 1. I ścieżka dla samorządów o niskim stopniu znajomości koncepcji Smart City i dostępnych źródeł finansowania
 2. II ścieżka adresowana dla samorządów posiadających doświadczenia we wdrażaniu projektów Smart City, ale wymagających bardziej szczegółowego (sektorowego) wsparcia w analizie posiadanych pomysłów i potencjału rozwojowego.

Przykład / inspiracja:

- program STEP dla firm (POIR)
<https://www.funduszeuropejskie.gov.pl/strony/wiadomosci/zostan-w-domu-a-my-sprawdzimy-twoj-eksperymentalny-pomysl-na-projekt-step/>

Spodziewane efekty:

- Realizacja projektów w obszarze Smart City przez nową grupę samorządów, dotychczas nie wdrażających podobnych rozwiązań
- Podniesienie kompetencji i doświadczenia samorządów w generowaniu i ocenie pomysłów na projekty cyfrowe / projekt w obszarze Smart City
- Podniesienie jakości składanych wniosków o dofinansowanie na realizację projektów z obszaru Smart City
- Wymiana wiedzy i dobrych praktyk w obszarze Smart City

DODATKOWE PUNKTY W OCENIE W KONKURSACH NCBR/PARP ZA PRZEWIDYWANĄ APLIKACJĘ „SMART SOLUTION” W MIASTACH

Kluczowe wyzwania, na które odpowiada rekomendacja:

- Jak zwiększyć skalę wdrożeń inteligentnych rozwiązań w polskich miastach?
- Jak zachęcić miasta i lokalnych dostawców technologii do bardziej aktywnej współpracy badawczo-rozwojowej w obszarze inteligentnych rozwiązań miejskich?
- Jak sprawić by inteligentne rozwiązania na rzecz miast były bardziej innowacyjne?

Propozycja źródła finansowania:

- FENG 2021+

Mechanizm działania:

- Dodanie punktowanych kryteriów oceny w konkursach NCBR/ PARP za przewidywaną aplikację „smart solution” w miastach, aby projekty mogły wywierać kumulatywnie większy wpływ na realizację koncepcji inteligentnego miasta, niemniej jednak wyzwaniem jest wypracowanie takich kryteriów, które pozwolą w sposób rzetelny wybrać właściwe projekty
- KIS 2021+ uwzględniający aspekty Smart City (np. w obszarze zastosowań miejskich dla kluczowych technologii tzw. core technologies)
- Kryteria oceny wniosków o dofinansowanie w systemie wdrażania polityki spójności w tym FENG oraz RPO.
- Alternatywnym rozwiązaniem mogą być konkursy dedykowane dotyczące projektów z przewidywaną aplikacją „smart solution”

Przykład/inspiracja:

- KIS w POIR 2014-2020

Spodziewane efekty:

- Możliwość wywierania pośredniego, lecz istotnego wpływu na ogólną poprawę parametrów cyfrowych usług publicznych w sposób miękki (jakość, interoperacyjność, trwałość)

- Możliwość wywierania pośredniego wpływu na rozpowszechnianie modelu dobrej współpracy kluczowej w projekcie Smart City: pilotaże, testowanie, współpraca partycypacyjna itd.
- Polityka spójności odgrywa znaczącą rolę w kształtowaniu kultury zarządzania w sektorze publicznym i za jej pośrednictwem możliwe jest rozpowszechnianie dobrych praktyk w tym zakresie
- Wspieranie lokalnych dostawców technologii współpracujących z polskimi miastami w celu wypracowania lokalnych rozwiązań (ang. tailor-made) o bardziej innowacyjnym charakterze

GOV-TECH (GOV-LAB)

Kluczowe wyzwania, na które odpowiada rekomendacja:

- Potrzeby i oczekiwania interesariuszy, użytkowników projektów nie zawsze są dobrze znane w samorządach
- Potrzeba pogłębiania i rozwijania kompetencji cyfrowych wśród urzędników
- Potrzeba wiedzy praktycznej, możliwości „eksperymentalnego” testowania zdobytej wiedzy w realnych warunkach, niski poziom wykorzystania dialogu technicznego w zamawianiu nowych technologii w samorządach
- Potrzeba zbudowania kompetencji w zakresie właściwego nadzoru nad implementacją projektu cyfrowego

Kluczowe wyzwanie, na które odpowiada rekomendacja:

- Jak wesprzeć samorządy w profesjonalnym przygotowaniu i wdrażaniu projektów technologicznych?
- Jak zakorzenić dobre praktyki zarządzania projektem technologicznym w administracji?

Propozycje źródeł finansowania:

- Projekt systemowy Inno-Lab w FENG 2021+

Mechanizm działania:

Wstęp

- Ogłoszenie konkursu / przetargu na wybór operatora programu przez Agencję
- Etap 1: Operator / Agencja rekrutuje zainteresowane samorządy na podstawie propozycji projektów technologicznych
- Etap 2: Opracowanie standardów zarządzania projektem technologicznym w tym opis dobrych praktyk wykorzystania: metodyki agile, badań i testy UX, łączenie zespołów dostawcy ze zlecającymi np.: CSIOZ
- Etap 3: Komponent edukacyjny dot. przygotowania projektów technologicznych, metodyki zarządzania oraz technologii
- Etap 4: Diagnoza i określenie założeń projektu (technologicznych, społecznych i organizacyjnych)
- Etap 5: Przygotowanie PoC (Proof of Concept), wstępne testy (opcjonalnie) z ekspertami technologicznymi, tematycznymi i UX

- o Szczegóły projektów mogłyby być upowszechniane między miastami, warto także rozważyć w niektórych projektach otwarte API, czy opłaty licencyjne za korzystanie z danego rozwiązania.

Ścieżka I (samorząd dysponuje środkami)

- o Etap 4: Doprecyzowanie zakresu, konsultacje z potencjalnymi dostawcami, konsultacje z ekspertami technologicznymi ze wsparciem ekspertów technologicznych operatora
- o Etap 5: Dialog techniczny, przetarg i wybór dostawcy ze wsparciem ekspertów technologicznych operatora
- o Etap 6: Wdrożenie (testy z użytkownikami, poprawki, wdrożenie) ze wsparciem ekspertów technologicznych operatora. Ścieżka wdrożenia indywidualna, dedykowana dla danego miasta.

Ścieżka II (samorząd ubiega się o środki z dedykowanego konkursu)

- o Ocena PoC przez niezależnych ekspertów i rekomendacja dla projektu
- o Złożenie PoC po testach do dedykowanego konkursu „smart cities” w którym można uzyskać środki na dofinansowanie projektu (mechanizm podobny, jak w platformach startowych w Polsce Wschodniej)
- o Wdrożenie projektu – jak w ścieżce I
- o Dodatkowe sugestie:
 - ważnym motywatorem udziału samorządów w programie jest powiązanie pomocy doradczej „gov-tech” ze środkami finansowymi na wdrożenie projektów np.: ze środków Krajowego Planu Odbudowy
 - warto tak opracować mechanizm programu, żeby wywoływał proaktywne zaangażowanie urzędników w proces tworzenia i wdrożenia projektów technologicznych
 - w ramach wdrożeń warto wziąć pod uwagę różnej wielkości firmy technologiczne

Przykłady/inspiracje:

- Projekt gov-lab – program edukacyjny dla jednostek samorządu terytorialnego - <https://www.parp.gov.pl/component/grants/grants/gov-lab-program-edukacyjny-dla-jednostek-samorzadu-terytorialnego>
- Pilotaż programu gov-tech – przygotowania i zamawiania nowych technologii <https://www.parp.gov.pl/component/grants/grants/govtech-inno-lab>

Spodziewane efekty:

- o Przetestowanie dobrej praktyki zarządzania projektem technologicznym w samorządzie i wdrożenie nowej ścieżki zarządzania projektem technologicznym

- Podniesienie kompetencji urzędników

AKADEMIA SMART CITY

Bariera, na którą odpowiada rekomendacja:

- o Potrzeba w środowisku samorządowym wysoce specjalistycznej wiedzy nt. wdrażania projektów technologicznych
- o Potrzeba pogłębiania i rozwijania kompetencji cyfrowych wśród urzędników
- o Rozproszona oferta edukacyjna na rynku w zakresie cyfryzacji, głównie skierowana do biznesu

Kluczowe wyzwanie, na które odpowiada rekomendacja:

- o Jak podnieść kompetencje samorządów w zakresie profesjonalnego przygotowania i wdrażania projektów technologicznych?

Źródło finansowania:

- o Fundusze Europejskiej 2021+

Mechanizm działania:

- o Ogłoszenie przetargu na wybór organizatora Akademii Smart City wśród szkół o profilu interdyscyplinarnym (kompetencje techniczne, biznesowe oraz urbanistyczne)
- o Alternatywą jest ogłoszenie konkursu na koncepcję studiów podyplomowych, uczelnie mogłyby konkurować pomysłami na program podyplomowy, warto rozważyć także dopuszczenie konsorcjów uczelni
- o Rekrutacja przedstawicieli miasta odpowiedzialnych za smart cities i innych komórek merytorycznych, warto zachować parytet między uczestnikami z dużych, średnich i małych miast, ponadto można dopuścić delegacje dwuosobowe
- o Organizacja studiów podyplomowych, z praktycznym komponentem przygotowania własnych projektów Smart City odpowiadających na realne potrzeby miasta
- o Udział ekspertów zagranicznych, szczególnie przedstawicieli miast z czołówki rankingów smart city (np.: Helsinki, Zurich, Singapur)³, jak również wizyty studyjne dla uczestników.

³ <https://www.imd.org/smart-city-observatory/smart-city-index/>

- Wykładowcy: projektanci UX, eksperci technologiczni (AI, Cloud, Blockchain, IoT), developerzy, Project Managerowie, Stratedzy, przedstawiciele samorządów.
- Głównym celem działań edukacyjnych powinno być przygotowanie urzędników do zlecenia i koordynacji projektów technologicznych, dla osób zainteresowanych dalszym rozwojem powinna być także uruchomiona ścieżka „dla zaawansowanych” umożliwiająca pogłębianie wiedzy o projektowaniu rozwiązań cyfrowych oraz wybranych technologii
- Dodatkowo w programie studiów warto uwzględnić skróconą ścieżkę dla decydentów o charakterze mniej technicznym, bardziej strategicznym
- Alternatywnym rozwiązaniem może być cykl szkoleń i wydarzeń networkingowych, które zagwarantuje urzędnikom podnoszenie kompetencji i wiedzy w sposób systematyczny
- Warto, żeby działania edukacyjne były zintegrowane z działaniami networkingowymi, co umożliwi budowę społeczności urzędników zajmujących się tematyką Smart City
- Opcjonalnie warto rozważyć połączenie Akademii z programem Gov-tech, dzięki czemu absolwenci mieliby okazję wykorzystania zdobytej wiedzy w praktycznym działaniu

Przykład:

- Akademia Ewaluacji (MFiPR)
- Akademia Rozwoju Regionalnego (MFiPR)
- Akademia Analityka (KPRM)
- Akademia Menedżera Innowacji
- Akademia Miast Przyszłości (PFR)

Spodziewane efekty:

- Podniesienie kompetencji urzędników
- Networking, wymiana doświadczeń między urzędnikami

FUNDUSZ MIKROGRANTÓW

Bariera, na którą odpowiada rekomendacja:

- Potrzeby i oczekiwania interesariuszy i użytkowników projektów nie zawsze są dobrze znane w samorządach, przez co projekty technologiczne nie zawsze spełniają oczekiwania użytkowników
- Dominuje podejście angażowania całych środków projektowych we „wdrożenie” przy równoczesnym ograniczaniu finansów na identyfikację potrzeb użytkowników, PoC (Proof of Concept) i testy
- Potrzeba eksperymentowania z bardziej innowacyjnymi i ryzykownymi rozwiązaniami

Kluczowe wyzwanie, na które odpowiada rekomendacja:

- Jak zwiększyć prawdopodobieństwo sukcesu projektów Smart City w samorządach?
- W jaki sposób umożliwić szerokiemu katalogowi podmiotów funkcjonujących w ramach miejskich ekosystemów możliwość współkreowania rozwiązań typu smart?

Propozycja źródeł finansowania:

- Fundusze Europejskie 2021+
- Środki dostawców technologii

Mechanizm działania:

- Fundusz na mikrogranty (do 200 000 zł), z którego samorządy mogłyby uzyskiwać dodatkowe środki na wsparcie realizacji projektów technologicznych w trzech obszarach:
 - Badania potrzeb użytkowników
 - Przygotowania PoC i testów UX
 - Pilotaży w formie eksperymentów
- Program powinien skłaniać potencjalnych beneficjentów do składania przemyślanych projektów systemowych, w których testy i PoC stanowią kolejne kroki w osiąganiu ambitnych celów, trzeba unikać projektów losowych, incydentalnych, pozbawionych długofalowych założeń
- Dystrybucja grantów powinna być szybka, poniżej 60 dni na decyzję o finansowaniu

- Warto wprowadzić system wskaźników, który ułatwiłby ocenę skuteczności programu
- Program na mikro-granty może stanowić jedno ze źródeł finansowania wypracowanych koncepcji Smart City w miastach (rekomendacja 2)
- Warto rozważyć także uzupełnienie finansowania projektów pilotażowych środkami prywatnymi „dostawców technologii” chcących sprawdzić nowe rozwiązania w przestrzeni miejskiej (przykład CitiLab we Wrocławiu)
- Warto uwzględnić wymóg udostępniania podręcznika wdrażania z dofinansowanego projektu/ testu/ pilotażu (ang. manual) tak, aby przykład tego rozwiązania mógł instruować inne zainteresowane samorzady i budować zasoby wiedzy do wykorzystania w innych procesach

Przykład/inspiracja:

- Projekt Wrocław CitiLab: <https://www.wroclaw.pl/smartcity/projekt-wroclaw-citylab> (w zakresie testów)

Spodziewane efekty:

- Projekty Smart City lepiej dostosowane do potrzeb interesariuszy i użytkowników
- Zwiększenie prawdopodobieństwa sukcesu projektów Smart City